

Ratingi

Miasto Płock	Ratingi
Międzynarodowy w walucie zagranicznej Długoterminowy	BBB+
Międzynarodowy w walucie krajowej Długoterminowy	BBB+
Krajowy Długoterminowy	AA-(pol)

Perspektywa

Długoterminowego ratingu w walucie zagranicznej	Stabilna
Długoterminowego ratingu w walucie krajowej	Stabilna
Długoterminowego ratingu krajowego	Stabilna

Wybrane Dane

Miasto Płock	31.12. 2008	31.12. 2007
Dochody operacyjne (mln zł)	550,0	534,5
Zadłużenie (mln zł)	193,7	167,5
Nadwyżka operacyjna/ dochody operacyjne (%)	17,4	21,4
Obsługa zadłużenia/ dochody bieżące (%)	4,6	4,1
Zadłużenie/ nadwyżka bieżąca (lata)	2,3	1,6
Nadwyżka operacyjna /odsetki zapłacone (x)	9,2	16,1
Wydatki majątkowe /wydatki ogółem (%)	23,5	25,6
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia/ dochody ogółem (bez nowego zadłużenia) (%)	-4,1	0,5
Nadwyżka bieżąca/ wydatki majątkowe (%)	57,9	70,9

Analitycy

Marcin Gdula
+48 22 338 62 96
marcin.gdula@fitchratings.com

Elzbieta Kamińska
+48 22 338 62 84
elzbieta.kaminska@fitchratings.com

Raporty Specjalne IPF

Metodyki

- [Metodyka ratingu międzynarodowego jednostek samorządowych](#)
- [Tax-Supported Rating Criteria \(Grudzień 2009\)](#)

Inne raporty

- [Otoczenie prawne samorządów w Polsce](#)
- [Reforma ochrony zdrowia niezbędna polskim samorządom](#)

Uzasadnienie ratingu

- Ratingi Płocka odzwierciedlają dobre wyniki operacyjne, mocne wskaźniki zadłużenia oraz dobrze rozwiniętą gospodarkę lokalną. Ratingi biorą także pod uwagę koncentrację bazy podatkowej, ograniczoną elastyczność dochodów i wydatków operacyjnych budżetu oraz spodziewany wzrost zadłużenia.
- W 2008r. nadwyżka operacyjna, pomimo spadku do 96 mln zł, była w dalszym ciągu zadowalająca i stanowiła 17,4% dochodów operacyjnych. Spowolnienie gospodarcze w 2009r. i obniżka stawek PIT wpłynęły negatywnie na dochody operacyjne. Ponadto 45% wydatków operacyjnych stanowią wydatki na wynagrodzenia, a zadania w oświacie i pomocy społecznej są określane na poziomie administracji centralnej i Miasto nie ma dużego wpływu na ograniczanie wydatków w obu tych sektorach. Czynniki te przyczynią się do pogorszenia wyników operacyjnych w latach 2009-2010. Jednak zdaniem Fitch, pozostaną one wciąż dobre z marżą operacyjną około 13%-15%.
- Miasto posiada wysoką zdolność finansowania wydatków majątkowych z nadwyżki operacyjnej, która w 2008r. finansowała 58% wydatków majątkowych. W latach 2006-2008 wydatki majątkowe stanowiły średnio 27% wydatków ogółem. Jednak do 2013 r. ważne źródło finansowania wysokich wydatków majątkowych będą stanowić dotacje na inwestycje z UE i budżetu państwa.
- Zadłużenie Miasta jest umiarkowane. Na koniec 2008r. wynosiło ono 194 mln zł (35% dochodów bieżących). Będzie ono rosnąć w wyniku planowanych inwestycji w ciągu kolejnych 3 do 4 lat do poziomu 350 mln zł (ok. 50% planowanych dochodów bieżących). W 2008r. okres spłaty zadłużenia wyniósł ok. dwa lata, a wydatki na jego obsługę stanowiły 26% nadwyżki operacyjnej. Utrzymanie dobrych wyników na poziomie operacyjnym jest konieczne dla utrzymania bezpiecznych wskaźników zadłużenia, biorąc pod uwagę jego planowany wzrost.
- W gospodarce Płocka dominuje dobrze rozwinięty sektor przemysłowy, który jest jednak zdominowany przez przemysł chemiczny reprezentowany przez PKN Orlen (BB+/Lista Obserwacyjna ze Wskazaniem Negatywnym), jedną z największych spółek w Polsce. Znaczna część dochodów podatkowych Miasta jest zależna od CIT i podatku od nieruchomości płaconych przez tę spółkę. Ryzyko koncentracji bazy podatkowej Miasta przejawiało się w 2009r. po wykazaniu przez PKN Orlen straty za 2008r., w wyniku czego Miasto musi zwrócić ok. 16 mln zł CIT nadpłaconego przez spółkę. Jednak sektor przemysłowy wciąż oferuje dużą liczbę dobrze płatnych miejsc pracy, co ma pozytywny wpływ na dochody Miasta z udziałów w PIT. Dlatego też w dochodach operacyjnych Płocka dominują dochody z podatków dochodowych (ok. 60% dochodów operacyjnych).

Czynniki zmiany ratingu

- Ratingi mogą zostać podwyższone, jeśli struktura gospodarki lokalnej będzie bardziej zdywersyfikowana, a dobre wyniki operacyjne będą zabezpieczać mocne wskaźniki zadłużenia.
- Ratingi mogą zostać obniżone w rezultacie znacznego pogorszenia się wyników operacyjnych, które zmniejszy zdolność Miasta do samofinansowania inwestycji, co w efekcie zwiększy presję na wzrost zadłużenia.

Profil

Płock leży w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, 110 km od Warszawy. Liczy ok. 127.000 mieszkańców i jest zaliczany do miast średniej wielkości.

Administracja

Struktura Władz Lokalnych

Prezydent Miasta Mirosław Milewski został wybrany na swoją drugą kadencję w listopadzie 2006r. Prezydent reprezentuje partię Prawo i Sprawiedliwość. Ponieważ po ostatnich wyborach samorządowych nie nastąpiły zmiany na stanowisku wiceprezydentów oraz skarbnika, a jedynie miały miejsce niewielkie zmiany w strukturze organizacyjnej urzędu Miasta, gwarantuje to stabilność zarządzania i priorytetów strategicznych Władz Miasta. Najbliższe wybory samorządowe odbędą się na jesieni 2010r.

Rada Miasta składa się z 25 radnych. Chociaż w Radzie Miasta nie ma oficjalnej koalicji, Prezydent jest popierany przez Prawo i Sprawiedliwość (8 miejsc), Polskie Stronnictwo Ludowe (2) oraz niezależne ugrupowanie Nasz Kraj (4), co daje mu większość w Radzie Miasta. Natomiast opozycję stanowią Sojusz Lewicy Demokratycznej (5 radnych) i Platforma Obywatelska (6).

Priorytety polityczne

Władze Miasta do priorytetowych zadań zaliczają: inwestycje drogowe i rozwój transportu publicznego (budowa linii tramwajowej, budowa nowego parkingu), budowę obiektów sportowych (hala sportowa, aquapark), rewitalizację Starego Miasta oraz stworzenie korzystnych warunków dla nowych inwestorów do podjęcia działalności w Płockim Parku Przemysłowo-Technologicznym (PPPT).

W październiku 2009r. ostatecznie zakończono budowę dróg dojazdowych do mostu na Wiśle, który został wybudowany w latach 2002-2007 jako istotny element obwodnicy powstającej wokół Miasta, która pozwoli wyprowadzić ruch tranzytowy poza centrum. Budowa obwodnicy będzie priorytetem w ciągu kolejnych 3-4 lat, a jej ukończenie wymagać będzie współpracy Miasta z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) ze względu na odcinki przebiegające poza granicami Miasta.

Władze Miasta zamierzają wykorzystać do finansowania inwestycji fundusze z UE dostępne w okresie programowym obejmującym lata 2007-2013. Możliwa do pozyskania kwota dotacji na inwestycje szacowana jest na co najmniej 150 mln zł. Miasto zdaje sobie sprawę, że utrzymanie dobrych wyników na poziomie operacyjnym zwiększy możliwość finansowania inwestycji z nadwyżki operacyjnej i przyczyni się do zmniejszenia presji na wzrost zadłużenia. Władze lokalne zamierzają również rozwijać współpracę z PKN Orlen w celu pozyskiwania wsparcia finansowego przy projektach inwestycyjnych i sponsoringu.

Gospodarka

Województwo mazowieckie (A-/Stabilna), w którym leży Płock, jest największym województwem w Polsce pod względem zajmowanego obszaru (11% obszaru kraju) oraz liczby ludności (ok. 5.158.000 mieszkańców). Ze względu na PKB na mieszkańca, które stanowi 158% średniej krajowej, województwo mazowieckie jest najbogatszym województwem w Polsce, lecz jednocześnie charakteryzuje się ono znacznymi różnicami w poziomie rozwoju poszczególnych podregionów. Potencjał gospodarczy województwa koncentruje się w Warszawie (AAA(pol)), która liczy 1,7 milionów mieszkańców.

Wskaźniki gospodarcze podregionu ciechanowsko-płockiego są słabsze od średnich dla województwa, lecz są zbliżone do średnich krajowych. W 2007r. produkt regionalny brutto (PRB) podregionu stanowił 104% średniej krajowej. W latach 2003-2008 stopa bezrobocia w Płocku spadła z 20,4% do 9,7% na koniec tego okresu ze względu na dynamiczny rozwój gospodarczy. Od początku 2009r. bezrobocie w Mieście zaczęło znów rosnąć i we wrześniu wyniosło 10,9%, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 8,1%.

W gospodarce Płocka dominuje dobrze rozwinięty sektor przemysłowy, który jest jednak zdominowany przez przemysł chemiczny reprezentowany głównie przez PKN

Orlen, jedną z największych spółek w Polsce, oraz mniejsze podmioty powiązane, współpracujące z tą spółką. W 2007r. sektor przemysłowy i budownictwo wygenerowały łącznie 38,3% wartości dodanej brutto (WDB) i zatrudniały 43,4% pracujących ogółem. Sektor usług wygenerował 50,1% WDB, co było znacznie mniejsze w porównaniu ze średnią krajową, zatrudniając 55,4% pracujących.

Wartość Dodana Brutto i Struktura Zatrudnienia (%)

	Podregion ciechanowsko- płocki	Miasto Płock		Polska	
	WDB, 2007	Zatrudnienie, 2007	WDB, 2007	Zatrudnienie 2007	
Rolnictwo i leśnictwo	11,6	1,2	4,3		20,4
Przemysł i budownictwo	38,3	43,4	30,8		29,9
Usługi	50,1	55,4	64,9		49,7
Razem	100,0	100,0	100,0		100,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

PKN Orlen jest wiodącą spółką petrochemiczną w Polsce i jedną z największych w Europie centralnej. Działalność spółki obejmuje: przetwórstwo ropy naftowej, produkcję wyrobów petrochemicznych oraz hurtową i detaliczną dystrybucję paliw. Główna rafineria spółki jest zlokalizowana w Płocku. Spółka posiada największą sieć stacji paliw w Polsce oraz stacje paliw w Niemczech, na Litwie i w Czechach. Na koniec 2008r. spółka dysponowała siecią 2.681 stacji paliw i zatrudniała 22.955 pracowników. Około 4.700 pracowników spółki pracuje w Płocku, gdzie większość z nich mieszka i płaci podatki PIT. Spółka ma ambitny plan inwestycyjny, którego realizacja do 2012r. ma kosztować ok. 21 mld zł (z czego ok. 10-12 mld zł zostanie przeznaczone na inwestycje w Płocku). Realizacja tych inwestycji zwiększy dochody Miasta z podatku od nieruchomości i umocni bazę podatkową. Spółka działa w bardzo cyklicznej branży. Na koniec 2008r. spółka po raz pierwszy od wielu lat wykazała stratę, oraz wystąpiła o zwrot poprzednio nadpłaconych podatków. W celu poprawy zyskowności, spółka rozpoczęła restrukturyzację, która m.in. będzie dotyczyć zmniejszenia zatrudnienia o kilkuset pracowników (więcej informacji dotyczących ratingu przedsiębiorstwa zawiera opublikowana 14 września 2009 aktualizacja ratingu dla PKN Orlen dostępna na www.fitchresearch.com).

Kilka spółek zlokalizowanych w Płocku świadczy usługi dla PKN Orlen. Należą do nich m.in.: spółka rurociągową PERN zatrudniająca 800 pracowników oraz spółka budująca instalacje petrochemiczne Naftoremont zatrudniająca 500 pracowników.

PKN Orlen ma duży wpływ na gospodarkę Miasta oraz strategię Władz Miasta. Dochody budżetu Płocka są w znacznym stopniu uzależnione od dochodów z CIT i z podatku od nieruchomości płaconych przez spółkę oraz przez inne spółki sektora chemicznego. Duża liczba dobrze płatnych miejsc pracy w spółkach sektora chemicznego zapewnia Miastu wysokie dochody z PIT. Ponieważ PKN Orlen jest największym pracodawcą, organizacja transportu publicznego w Mieście musi uwzględniać potrzeby pracowników dojeżdżających do miejsca pracy. Podobnie połączenia drogowe muszą uwzględniać intensywny ruch przewozów ciężarowych.

Miasto współpracuje z PKN Orlen w wielu obszarach. Największym wspólnym projektem było utworzenie w 2004r. parku technologicznego PPPT, który rozpoczął działalność w 2005r. PPPT jest zlokalizowany blisko PKN Orlen i zajmuje ok. 200 hektarów, z czego ok. 130 hektarów posiada już dobrze rozwiniętą infrastrukturę. Rozwój PPPT będzie kontynuowany dzięki m.in. pozyskaniu finansowanie z UE. Łączny koszt projektu jest szacowany na 238 mln zł, z czego 40% ma być sfinansowane ze środków unijnych.

Do pozostałych branż gospodarki działających w Mieście należą: budownictwo, przemysł odzieżowy, przemysł energetyczny i grzewczy, produkcja maszyn (np. Grupa CNH - spółka produkująca kombajny) oraz przetwórstwo żywności.

Korzystna Struktura ludności mimo ujemnego salda migracji

Liczba mieszkańców w Płocku zmniejsza się. W latach 2004-2008 negatywne saldo migracji (średniorocznie ok. -4,4 na 1.000 mieszkańców), częściowo kompensował dodatni przyrost naturalny (1,1 na 1.000 mieszkańców). Był on jednak zbyt niski, żeby ustabilizować liczbę Mieszkańców.

Struktura wiekowa mieszkańców Płocka jest korzystna. Udział mieszkańców w wieku produkcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem wynosi 66,3% i jest wyższy od średniej krajowej (64,5%), co wynika z historycznego wpływu PKN Orlen na rynek pracy w Mieście.

Finanse

Dochody

Dochody z podatków dochodowych

Dochody Płocka z podatków dochodowych wyniosły w 2008r. 164 mln zł i stanowią 30% dochodów operacyjnych Miasta (24% z PIT i 6% z CIT). W latach 2004-2007 dochody z tego źródła rosły dynamicznie, średniorocznie o 10,2%. Wzrost ten wynikał z szybkiego rozwoju gospodarczego w tym okresie, który przyczynił się do rosnącego zatrudnienia i wzrostu wynagrodzeń. W 2008r. dochody Miasta z podatków dochodowych wzrosły tylko o 0,9%, a więc poniżej średniej z poprzednich lat, co wynikało z mniejszej dynamiki rozwoju gospodarczego w porównaniu do lat poprzednich. Dodatkowo do ograniczenia wzrostu dochodów z PIT przyczyniło się wprowadzenie ulgi prorodzinnej. Utrata tych dochodów nie została zrekompensowana przez zwiększenie dochodów z innych źródeł.

Miasta na prawach powiatu, w tym Płock, otrzymują 8,11% z zebranej kwoty CIT od podatników zarejestrowanych w Mieście. Dochody z tego źródła stanowią ok. 2%-5% dochodów operacyjnych w innych polskich miastach ocenianych przez Fitch. W Płocku dochody z udziałów w CIT stanowią w 2008r. ok. 6% dochodów operacyjnych (2007r.: 8%), co wynikało z wysokiego CIT płaconego przez PKN Orlen.

Dochody

(mln zł)	2005	2006	2007	2008	2009B
PIT	98,3	107,2	119,6	130,1	138,3
CIT	43,8	41,2	43,1	34,0	36,3
Podatek od nieruchomości	124,3	139,4	146,7	150,3	153,6
Pozostałe podatki oraz opłaty lokalne	21,3	20,0	18,5	18,7	17,4
Transfery bieżące	134,9	151,1	169,2	177,9	183,4
Pozostałe dochody operacyjne	35,3	33,1	37,4	39,0	21,5
Dochody operacyjne	457,9	492,0	534,5	550,0	550,5
Dochody z odsetek	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Dochody majątkowe	65,2	48,2	47,2	37,8	27,1
Dochody ogółem	524,5	540,2	581,7	587,8	577,6

B - budżet

Źródło: Miasto Płock

Podatek od nieruchomości

Podatek od nieruchomości jest drugim najważniejszym źródłem dochodów operacyjnych Miasta. Stanowi on ponad 27% dochodów operacyjnych. Dochody Miasta z tego źródła rosną każdego roku w wyniku wzrostu stawek tego podatku. Dodatkowo nowe inwestycje (w tym największe realizowane głównie przez PKN Orlen lub inne spółki z branży petrochemicznej) zwiększają bazę podatkową podatku od nieruchomości. W latach 2005-2008 wzrost dochodów Miasta z podatku od nieruchomości wynosił średniorocznie 5,7%. W 2008r. dochody te wzrosły o 3,3 mln zł.

Koncentracja podatku od nieruchomości w Płocku jest bardzo wysoka, ponieważ 10 największych podatników płaci ok. 85% tego podatku. Jednak zdaniem Władz Miasta, pogarszające się wyniki operacyjne spółki PKN Orlen nie będą miały negatywnego

wplywu na terminowe placenie podatków lokalnych przez spółkę i nie przewidują takiego ryzyka w przyszłości.

Średnia stopa ściągłości podatku od nieruchomości jest wysoka i od 2006r. wynosi średnio 98%. Wysoka ściągłość wynika m.in. z faktu, że największy podatnicy nie mieli zaległości w placeniu podatku. Łączna kwota zaległych podatków jest niska i wynosi 2,8 mln zł, lecz Miasto spodziewa się, że odzyska tylko pewną część tej kwoty.

Rada Miasta może uchwalić stawki podatku od nieruchomości maksymalnie do wysokości limitu ustalane corocznie przez Ministerstwo Finansów. W Płocku stawki podatku uchwalane są na poziomie maksymalnym, z wyjątkiem stawek dotyczących budynków mieszkalnych oraz pozostałych gruntów, które są ok. 20%-30% niższe od limitu Ministerstwa Finansów. W 2008r. ze względu na niższe stawki, suma nie zebranego podatku od nieruchomości wyniosła 3,5 mln zł, co stanowiło tylko 1% łącznej kwoty dochodów podatkowych.

Perspektywy

W 2009r. dochody operacyjne Miasta mogą być niższe w porównaniu do 2008r. ze względu na obniżenie przez rząd stawek PIT do 18% i 32% z 19%, 30% i 40% obowiązujących do 2008r. Dodatkowo negatywny wpływ na dochody z PIT będzie miało spowolnienie gospodarcze przekładające się na wzrost bezrobocia i na zahamowanie wzrostu wynagrodzeń. Spadek dochodów firm będzie miał negatywny wpływ na dochody z CIT. Ponadto strata PKN Orlen za 2008r. spowodowała, że Miasto musi zwrócić 16 mln zł otrzymanych dochodów CIT. W 2009r. spadek dochodów z podatków dochodowych (łącznie z uwzględnieniem kwoty zwrotu CIT dla PKN Orlen) ogółem może wynieść ok. 40 mln zł w stosunku do kwoty planowanej w budżecie (ok. 26% dochodów podatkowych). Władze Miasta reagują na niewykonanie dochodów przez monitorowanie i ograniczanie wydatków (patrz „Wydatki operacyjne” poniżej) oraz rozważają zwiększenie zadłużenia w porównaniu do pierwotnego planu. W 2010r. wzrost dochodów operacyjnych będzie niewielki i będzie wynikał głównie z rosnących transferów na zadania w sektorze oświaty oraz na zadania zleczone z zakresu administracji centralnej. Niekorzystna koniunktura w przemyśle chemicznym będzie miała w dalszym ciągu negatywny wpływ na wyniki finansowe PKN Orlen, co spowoduje znaczący spadek dochodów z CIT. Jeśli spółka zredukuje zatrudnienie oraz opóźni inwestycje w Płocku, może to spowodować podobną reakcję w innych firmach lokalnych, co będzie miało niekorzystny wpływ na dochody podatkowe w budżecie Miasta.

Wydatki operacyjne

W 2008r. wydatki operacyjne wyniosły 454 mln zł. Największą część stanowiły wydatki na wynagrodzenia (45% wydatków ogółem), a następnie wydatki na zakup dóbr i usług (23%). Wydatki operacyjne wzrosły o 8% w porównaniu z rokiem poprzednim, głównie w wyniku wzrostu o 12 mln zł wydatków na wynagrodzenia.

Wydatki na oświatę stanowią 42% wydatków operacyjnych Płocka, na zadania w zakresie pomocy społecznej 16%, a na administrację publiczną 10%. Jednak możliwość ograniczania wydatków przez Miasto jest niewielka, ponieważ większość zadań w oświacie lub pomocy społecznej jest regulowana ustawowo oraz ze względu na duży udział relatywnie sztywnych wydatków na wynagrodzenia w sektorach oświaty i administracji.

W 2008r. wydatki operacyjne w sektorze oświaty wyniosły 193 mln zł. Płace, które stanowią największy element wydatków w tym sektorze, są ustalane na poziomie krajowym. W ciągu ostatnich trzech lat wydatki na płace wynosiły średnio 71% wydatków bieżących w tym sektorze, w 2008r było to 136 mln zł. Część oświatowa subwencji ogólnej otrzymywanej z budżetu państwa nie wystarcza na pokrycie wydatków na wynagrodzenia: w latach 2006-2008 pokryła ona tylko ok. 84% kosztów wynagrodzeń, a pozostałą część Miasto sfinansowało z innych środków. W 2008r. na pokrycie wszystkich wydatków bieżących w edukacji Miasto musiało wydać 77,5 mln zł więcej, niż wynosiła otrzymana część edukacyjna subwencji

ogólnej. Z tej kwoty tylko 3 mln zł pochodziło z dotacji z innych źródeł niż budżet państwa. Subwencja oświatowa wzrosła w 2008r. o 11,1%, nieznacznie powyżej wzrostu kosztów plac (10,7%).

Wydatki na pomoc społeczną były drugim największym elementem wydatków operacyjnych i w 2008r. wyniosły 74 mln zł. Około 50% wydatków bieżących w tym sektorze jest finansowane z dotacji otrzymywanych z budżetu państwa. Wydatki na pomoc społeczną zwiększyły się tylko o 2 mln zł, co oznaczało wzrost o 3% w porównaniu do poprzedniego roku. Niewielki wzrost wynikał z dobrej sytuacji gospodarczej, która zmniejszyła zapotrzebowanie mieszkańców na świadczenia pomocy społecznej.

Wpłaty na część równoważącą subwencji ogólnej

Dzięki wysokim dochodom podatkowym, Płock jest po Warszawie na drugim miejscu pod względem dochodów budżetowych na mieszkańca (4.522 zł w 2008r.) spośród wszystkich miast ocenianych przez Fitch. Ponieważ dochody podatkowe Miasta na mieszkańca są wyższe od średniej krajowej, Płock wpłaca do budżetu państwa kwotę (obliczoną według wzoru z ustawy o dochodach JST) na część równoważącą, która jest następnie przekazywana w formie transferów do samorządów z dochodami podatkowymi poniżej średniej krajowej. W 2009r. kwota ta wynosi 27,5 mln zł (ujęte w wydatkach operacyjnych), podczas gdy w latach 2007-2008 wynosiła ona 32 mln zł.

Perspektywy

W 2009r. wydatki na oświatę wzrosną w wyniku podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli (o 5% w styczniu i o kolejne 5% we wrześniu). We wrześniu 2010r. wynagrodzenia wzrosną ponownie o 7%. Podwyżki wynagrodzeń spowodują wzrost udziału Miasta w finansowaniu sektora oświaty.

W 2010r. wydatki operacyjne będą rosły w wyniku wzrostu wynagrodzeń oraz rosnących wydatków na zakup dóbr i usług, tym bardziej, że Miasto ma ograniczone możliwości zmniejszania wydatków operacyjnych. Ponadto nadchodzące wybory samorządowe w 2010r. mogą utrudnić podjęcie niepopularnych decyzji o ograniczaniu wydatków. Również obecne spowolnienie gospodarcze może odzwierciedlić się w zwiększonym zapotrzebowaniu na pomoc socjalną (np. pomoc w naturze), co będzie również wywierać presję na wzrost wydatków. Największą presję na wydatki budżetu będą powodować świadczenia pomocy socjalnej, które są zadaniem własnym Miasta i nie są finansowane z dotacji z budżetu państwa.

Dochody i wydatki majątkowe

W ciągu ostatnich kilku lat Płock utrzymywał wysoki poziom wydatków majątkowych. W latach 2003-2007 stanowiły one średnio 29% wydatków ogółem. Ich wysoki poziom wynikał m.in. z budowy mostu na Wiśle (ukończonej w 2005r.) oraz dróg dojazdowych (ukończonych w latach 2008-2009). W 2008r. wydatki majątkowe pozostawały na wysokim poziomie i wyniosły 147 mln zł, co stanowiło 23% wydatków ogółem.

W 2008r. Miasto sfinansowało 58% wydatków majątkowych z nadwyżki bieżącej. W latach 2004-2008 wynosiła ona średnio 95 mln zł. Innymi źródłami finansowania tych wydatków były dotacje majątkowe z budżetu państwa (szczególnie na budowę mostu przez Wisłę) lub z UE. W 2008r. kwota otrzymanych dotacji spadła do 25 mln zł z 58 mln zł w 2005r. Dochody Miasta ze sprzedaży majątku (głównie gruntów i mieszkań komunalnych) wzrosły o 74%, lecz kwota uzyskana z tego źródła w 2008r. wynosiła tylko 12 mln zł.

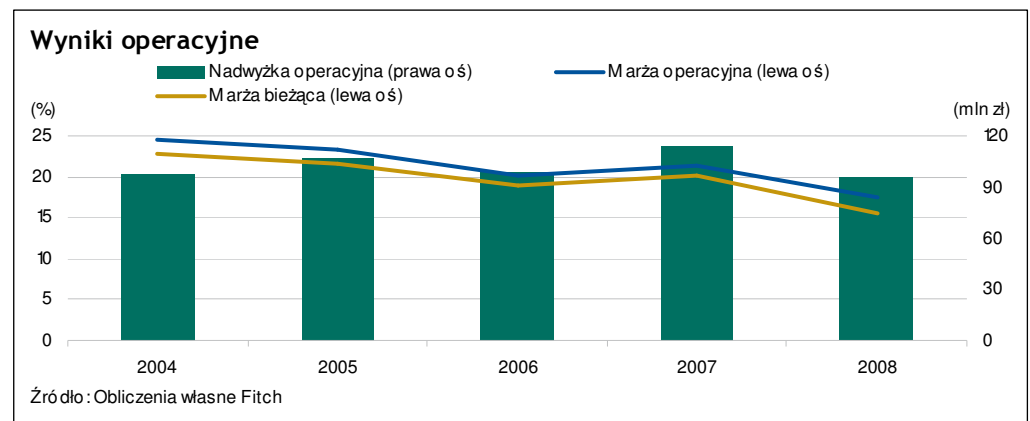
Miasto chce utrzymać wysoki poziom wydatków majątkowych w latach 2009-2013, które mogą wynieść 1,3 mld zł, z czego ok. 480 mln zł Miasto zamierza pozyskać ze środków unijnych na duże projekty inwestycyjne. Projekty, na które Miasto nie otrzyma finansowania z UE, mogą być odłożone w czasie lub nie będą realizowane. Wkład własny Miasta do wydatków na inwestycje jest planowany na 770 mln zł i będzie w znacznej mierze sfinansowany ze wzrostu zadłużenia. Faktyczna kwota poniesionych wydatków inwestycyjnych (i powiązana z nimi suma zaciągniętych

nowych kredytów na sfinansowanie) może być niższa w zależności od środków pozyskanych z UE.

Do największych projektów należą inwestycje drogowe (w tym północna i północno-zachodnia część obwodnicy; planowany koszt ok. 410 mln zł, z czego wkład własny Miasta co najmniej 70 mln zł) i budowa obiektów sportowych (hala widowiskowo-sportowa; planowany koszt 106 mln zł, udział Miasta ok. 90 mln zł, ale może się zmniejszyć, jeśli Władze Miasta pozyskają dodatkowe środki od partnerów zewnętrznych). Miasto planuje również budowę linii tramwajowej, której koszt wyniesie ok. 300 mln zł.

Wyniki budżetowe

Historycznie wyniki budżetowe były bardzo dobre. Jednak w 2008r. nadwyżka operacyjna spadła do 96 mln zł ze 115 mln zł w 2007r, który był wyjątkowo dobrym rokiem dla większości polskich samorządów. Wprowadzona w 2004r. ustawa o dochodach JST zwiększyła udziały jednostek samorządowych w podatkach dochodowych PIT i CIT i uzależniła wzrost dochodów budżetowych od wzrostu podatków płaconych przez podatników zarejestrowanych w mieście. Ma to pozytywny efekt na wyniki budżetowe w okresie wzrostu gospodarczego i negatywny w okresie spowolnienia lub recesji gospodarczej.

Dobre wyniki operacyjne oraz otrzymane dotacje na inwestycje pozwoliły Miastu ograniczać wzrost zadłużenia i utrzymać bezpieczne wskaźniki zadłużenia, pomimo wysokich wydatków majątkowych. W 2008r. okres spłaty zadłużenia z nadwyżki bieżącej (liczona jako relacja sumy zadłużenia na koniec roku do wypracowanej w ciągu roku nadwyżki bieżącej) był krótki i wynosił 2,3 roku. Nadwyżka operacyjna znacznie przewyższała wydatki na obsługę zadłużenia, które w latach 2004-2008 wynosiły średnio poniżej 30% osiągniętej nadwyżki.

W 2008r. marża operacyjna wynosiła 17,4% dochodów operacyjnych. Fitch spodziewa się, że wyniki operacyjne Miasta pogorszą się w latach 2009-2010 ze względu na niski wzrost gospodarczy. Znaczna koncentracja bazy podatkowej w Płocku uzależnia dochody operacyjne budżetu od pozycji finansowej PKN Orlen w okresie pogorszenia się koniunktury gospodarczej. Ponadto obniżenie stawek PIT zahamuje wzrost dochodów Płocka z tego źródła. Miasto ma niewielkie możliwości ograniczenia swoich wydatków operacyjnych. Generujące największe wydatki zadania, do których należą oświata i pomoc społeczna, są w dużej mierze regulowane na poziomie centralnym. Miasto może jednak podjąć pewne działania mające na celu ograniczenie wzrostu wydatków. Ale ich wprowadzenie może być utrudnione ze względu na wybory samorządowe w 2010r.

Władze lokalne są zdeterminowane, żeby w pełni wykorzystać dostępne finansowanie z funduszy unijnych na duże projekty inwestycyjne. Miasto będzie jednak musiało

zwiększyć swoje zadłużenie, aby wnieść wkład własny na współfinansowanie tych projektów, jeśli ze względu na pogorszenie się wyników operacyjnych zmniejszy się zdolność Miasta do finansowania wydatków majątkowych z nadwyżki bieżącej.

Zadłużenie i płynność

Struktura zadłużenia bezpośredniego

Na koniec 2008r. zadłużenie wyniosło 194 mln zł (35% dochodów bieżących), co oznaczało wzrost o 24,6 mln zł w ciągu roku. Wszystkie kredyty i pożyczki są zaciągnięte w walucie krajowej i oprocentowane według zmiennych stóp procentowych z długoterminowymi okresami ostatecznej spłaty. Ok. 25% zadłużenia ogółem stanowią obligacje. W 2008r. wydatki na obsługę zadłużenia stanowiły tylko 26% nadwyżki operacyjnej (4,6% dochodów operacyjnych Miasta).

Obecnie umiarkowane zadłużenie Miasta będzie rosnąć w najbliższym okresie ze względu na finansowanie ambitnego planu inwestycji w Mieście, lecz jego realizacja będzie w dużej mierze zależać od pozyskanych środków unijnych (patrz „Dochody i wydatki majątkowe” powyżej). W 2009r. zadłużenie może wzrosnąć o ok. 60 mln zł do 250 mln zł i może się zwiększyć do ok. 350 mln zł w 2013r. stanowiąc ponad 50% dochodów bieżących. Pomimo planowanego wzrostu nominalnej kwoty zadłużenia, wskaźniki zadłużenia pozostaną umiarkowane. Zgodnie z prognozami Władz Miasta, do 2013r. wskaźnik spłaty zadłużenia nie powinien przekroczyć 6 lat, a wydatki na jego obsługę (ok. 30-60 mln zł rocznie) nie powinny przekroczyć 70% nadwyżki operacyjnej.

Płynność

Na koniec 2008r. stan gotówki na rachunkach Miasta wynosił 20 mln zł. Płock ma możliwość korzystania z kredytu w rachunku bieżącym maksymalnie do kwoty 30 mln zł, z czego w 2009r. korzystał sporadycznie.

Zobowiązania pośrednie

Zobowiązania pośrednie Płocka dotyczą zadłużenia spółek miejskich, w tym również przynoszącego straty szpitala miejskiego. Miasto ma 100% udziałów w 10 spółkach oraz 50% udziałów w jednej spółce (patrz tabela „Spółki z udziałem Miasta” poniżej). Na koniec 2008r. zadłużenie ogółem spółek wyniosło 96 mln zł, z czego 28% było poręczone przez Miasto. Miasto poręczyło pożyczki preferencyjne zaciągnięte przez spółki MZGM i MTBS z należącego do skarbu państwa banku BGK. Pożyczki te są spłacane z dochodów własnych spółek (czynszów lokatorskich) przez okres ok. 30 lat. Zadłużenie tych spółek nie stanowi istotnego ryzyka dla budżetu Miasta.

Spółki z udziałem Miasta

KMP świadczy usługi transportu publicznego w Płocku. Spółka generuje straty, które w 2008r. wyniosły 2,9 mln zł. W marcu 2008r. Miasto podjęło decyzję o podniesieniu cen biletów (ustalonych w 2003r.), co powinno zwiększyć dochody spółki. Miasto dokonuje wpłat na podniesienie kapitału spółki (5,5 mln zł w 2007r. i 4,2 mln zł w 2008r.) z przeznaczeniem na zakup nowych autobusów. W najbliższych latach spółka planuje zakup kolejnych nowych autobusów.

Spółka **Wodociągi Płockie** pozyskała finansowanie z UE na projekt rozbudowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków. Całkowity koszt inwestycji jest szacowany na 170 mln zł, z czego ok. 100 mln zł zostanie sfinansowane z funduszy unijnych. Pozostała część tej kwoty zostanie sfinansowana z kredytu w wysokości 84 mln zł. Miasto będzie mogło udzielić poręczenia kredytu w wysokości 122 mln zł (kwota ta zawiera łączną sumę zaciągniętego kredytu i odsetek do spłacenia). Realizacja inwestycji spowoduje wzrost zadłużenia spółki oraz zobowiązań pośrednich Miasta.

Restrukturyzacja sektora ochrony zdrowia

Szpital miejski pod nazwą „Płocki ZOZ” działa jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością od momentu przekształcenia z samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej (SPZOZ). W skład spółki wchodzi, oprócz samego szpitala, również

pięć przychodni i innych jednostek (przychodnia stomatologiczna, przychodnia dla dzieci itd.). Przekształcenie, które nastąpiło w 2006r., miało na celu poprawienie sytuacji finansowej szpitala, ale pomimo tego szpital wciąż generuje wysokie straty. W 2008r. straty te wyniosły 6 mln zł, w porównaniu do straty 2,7 mln zł na koniec 2005r. (zobowiązania ogółem SPZOZ-u wyniosły 7,5 mln zł).

Władze Miasta oczekują, że w przyszłości spółka będzie w stanie zmniejszyć straty. Jednak zdaniem Fitch, chociaż zmiana formy prawnej powinna skutkować wzrostem efektywności tego sektora, to jednak w średnim okresie może on ponownie zacząć akumulować zadłużenie, zobowiązania wymagalne i wykazywać straty, o ile nie nastąpią zmiany w systemie finansowania usług medycznych na poziomie krajowym, albo dopóki szpital nie rozwinie działalności komercyjnej w zakresie świadczonych usług medycznych, która pozwoli wypracowywać pozytywne wyniki w kolejnych latach.

Spółki z udziałem Miasta 2008

(mln zł)	Kapitał podstawowy	Udział Miasta w kapitale (%)	Wynik netto	Aktywa ogółem	Zadłużenie długoterminowe	
					2008	2007
ARS - Agencja Rewitalizacji Starowki	15,78	100,0	0,40	20,47	0,00	0,00
MZGM - Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	12,70	100,0	0,45	29,51	4,02	4,12
Komunikacja Miejska - Płock	21,85	100,0	-2,89	29,54	0,00	0,00
MTBS - Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	15,10	100,0	0,03	217,28	91,98	91,96
Wodociąg Płockie	112,50	100,0	0,96	147,02	0,00	0,00
ZUOK - Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych	40,34	100,0	1,23	44,79	0,00	0,00
Płocki Fundusz Poreczen Kredytowych	2,00	100,0	0,08	2,72	0,00	0,00
Płocki - ZOZ - Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej	39,12	100,0	-6,02	43,66	0,00	0,00
RYNEX	15,16	100,0	0,26	27,85	0,00	0,00
Wisła Płock	1,00	100,0	-1,70	5,29	0,00	0,00
PPPT - Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny	63,92	50,0	0,99	99,46	0,00	0,00
Razem					96,00	96,10

Źródło: Miasto Płock

Załącznik A

Miasto Płock

(mln zł)	Wykonanie budżetu				
	2004	2005	2006	2007	2008
Podatki	250,1	275,1	296	319,8	326,1
Transfery bieżące (dotacje i subwencje)	124,2	134,9	151,1	169,2	177,9
Oplaty i pozostałe dochody operacyjne	23,1	47,9	44,9	45,5	46,0
Dochody operacyjne	397,4	457,9	492	534,5	550,0
Wydatki operacyjne	-299,7	-351	-392,4	-419,9	-454,2
Nadwyżka operacyjna	97,7	106,9	99,6	114,6	95,8
Dochody finansowe	0,7	1,4	0,0	0,0	0,0
Odsetki zapłacone	-6,7	-9,6	-6,5	-7,1	-10,4
Nadwyżka bieżąca	91,7	98,7	93,1	107,5	85,4
Dochody majątkowe	29,4	65,2	48,2	47,2	37,8
Wydatki majątkowe	-169,7	-174,9	-203	-151,6	-147,4
Bilans kapitałowy	-140,3	-109,7	-154,8	-104,4	-109,6
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia	-48,6	-11,0	-61,7	3,1	-24,2
Splata zadłużenia	83,8	3,9	27	36,2	39,5
Nowe zadłużenie	-16,6	-17,8	-14,9	-14,7	-14,9
Zmiana zadłużenia netto	67,2	-13,9	12,1	21,5	24,6
Wynik budżetu ogółem	18,6	-24,9	-49,6	24,6	0,4
ZADŁUŻENIE					
Krótkoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Długoterminowe	148,8	134,6	146,7	167,5	193,7
Zadłużenie bezpośrednie	148,8	134,6	146,7	167,5	193,7
+ Inne zobowiązania dłużne	0,0	0,0	18,3	9,1	0,0
Zadłużenie ogółem	148,8	134,6	165	176,6	193,7
- Gotówka i aktywa płynne oraz fundusze amortyzacyjne długu	47,6	38,9	11,8	27,2	28,8
Zadłużeniem ogółem netto	101,2	95,7	153,2	149,4	164,9
+ Udzielone poręczenia i inne zobowiązania pośrednie	32,5	37	28	27,9	29,3
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez gwarancji)	52,7	53,1	59,8	68,2	66,7
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto	186,4	185,8	241	245,5	260,9
Memo:					
udział zadłużenia w walutach obcych (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
udział emisji w zadłużeniu ogółem (%)	55,1	55	44,6	34	24,8
udział zadłużenia o oprocentowaniu stałym (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

b.d.: brak danych

Źródło: Miasto Płock i obliczenia własne Fitch

Załącznik B

Miasto Płock

	Wykonanie budżetu				
	2004	2005	2006	2007	2008
Wskaźniki budżetowe					
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	24,58	23,35	20,24	21,44	17,42
Nadwyżka bieżąca/ Dochody bieżące* (%)	23,03	21,49	18,92	20,11	15,53
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia/ Dochody ogółem** (%)	-11,37	-2,1	-11,42	0,53	-4,12
Wynik budżetu ogółem/ Dochody ogółem (%)	4,35	-4,75	-9,18	4,23	0,07
Wzrost dochodów operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	14,81	15,22	7,45	8,64	2,9
Wzrost wydatków operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	10,62	17,12	11,79	7,01	8,17
Wzrost nadwyżki bieżącej (% zmiana w ciągu roku)	28,89	7,63	-5,67	15,47	-20,56
Wskaźniki zadłużenia					
Wzrost zadłużenia bezpośredniego (% zmiana w ciągu roku)	81,24	-9,54	8,99	14,18	15,64
Odsetki zapłacone/ Dochody operacyjne (%)	1,69	2,1	1,32	1,33	1,89
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (x)	14,58	11,14	15,32	16,14	9,21
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Dochody bieżące (%)	5,85	5,97	4,35	4,08	4,6
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Nadwyżka operacyjna (%)	23,85	25,63	21,49	19,02	26,41
Zadłużenie bezpośrednio/ Dochody bieżące (%)	37,38	29,31	29,82	31,34	35,22
Zadłużenie ogółem/ Dochody bieżące	37,38	29,31	33,54	33,04	35,22
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto/ Dochody bieżące (%)	1,62	1,36	1,58	1,56	2,27
Zadłużenie bezpośrednio/ Nadwyżka bieżąca (lata)	46,82	40,45	48,98	45,93	47,44
Zadłużenie ogółem/ Nadwyżka bieżąca (lata)	1,62	1,36	1,77	1,64	2,27
Zadłużenie bezpośrednie/ PKB (%)	4,31	3,81	3,93	b.d.	b.d.
Zadłużenia bezpośrednie na mieszkańca (PLN)	1.162	1.060	1.155	1.288	1.490
Wskaźniki dochodów					
Dochody operacyjne/ Planowane dochody operacyjne (%)	b.d.	b.d.	111,19	110,18	110,4
Dochody podatkowe/ Dochody operacyjne (%)	62,93	60,08	60,16	59,83	59,29
Podatki lokalne/ Dochody podatkowe ogółem	51,26	48,35	49,86	49,12	49,68
Otrzymane transfery bieżące/ Dochody operacyjne (%)	31,25	29,46	30,71	31,66	32,35
Dochody operacyjne/ Dochody ogółem (%)	92,96	87,3	91,08	91,89	93,57
Dochody na mieszkańca (PLN)	3.340	4.130	4.254	4.475	4.522
Wskaźniki wydatków					
Wydatki operacyjne/ Planowane wydatki operacyjne (%)	b.d.	b.d.	99,57	99,29	104,78
Wydatki na wynagrodzenia/ Wydatki operacyjne (%)	50,22	47,12	45,72	45,89	45,24
Transfery bieżące/ Wydatki operacyjne (%)	8,68	8,4	8,92	10	10,13
Wydatki majątkowe/ Planowane wydatki majątkowe (%)	b.d.	b.d.	107,69	104,05	104,84
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	34,44	31,61	32,91	25,55	23,51
Wydatki majątkowe/ Lokalny PKB (%)	4,92	4,94	5,44	b.d.	b.d.
Wydatki na mieszkańca (PLN)	3.849	4.357	4.857	4.564	4.822
Finansowanie wydatków kapitałowych					
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	54,04	56,43	45,86	70,91	57,94
Dochody majątkowe/ Wydatki majątkowe (%)	17,32	37,28	23,74	31,13	25,64
Zmiana zadłużenia netto/ Wydatki majątkowe (%)	39,6	-7,95	5,96	14,18	16,69

b.d.: brak danych

* wraz z dochodami finansowymi

** bez nowego zadłużenia

Źródło: Obliczenia własne Fitch

WSZYSTKIE RATINGI FITCH PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM ORAZ WYŁĄCZENIOM ODPOWIEDZIALNOŚCI. PROSIMY O ZAPOZNANIE SIĘ Z TYMI OGRANICZENIAMI I WYŁĄCZENIAMI ODPOWIEDZIALNOŚCI NA STRONIE FITCH: [HTTP://FITCHRATINGS.COM/UNDERSTANDINGCREDITRATINGS](http://fitchratings.com/understandingcreditratings). PONADTO, NA STRONIE AGENCJI „WWW.FITCHRATINGS.COM” ZNAJDUJĄ SIĘ PUBLICZNIE DOSTĘPNE DEFINICJE RATINGÓW ORAZ ZASADY ICH STOSOWANIA. OPUBLIKOWANE TAM RATINGI, KRYTERIA ORAZ METODYKI SĄ W KAŻDEJ CHWILI DOSTĘPNE. NA STRONIE AGENCJI W SEKCJI „CODE OF CONDUCT” ZNAJDUJĄ SIĘ DOKUMENTY: CODE OF CONDUCT, CONFIDENTIALITY, CONFLICTS OF INTEREST, AFFILIATE FIREWALL, COMPLIANCE, A TAKŻE INNE ODPOWIEDNIE DOKUMENTY DOTYCZĄCE POLITYK I PROCEDUR STOSOWANYCH PRZEZ FITCH.

Copyright © 2010 Fitch, Inc., Fitch Ratings Ltd. i jego podmioty zależne. One State Street Plaza, NY, NY 10004. Telefon: 1-800-753-4824, (212) 908-0500. Fax: (212) 480-4435. Kopiowanie lub wykorzystywanie w całości lub w części bez zgody jest zabronione. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszystkie informacje zamieszczone w tym raporcie opierają się na informacjach od emitentów, innych dłużników i organizatorów, lub innych źródłach, które Fitch uważa za wiarygodne. Fitch nie przeprowadza audytu ani nie weryfikuje prawdziwości i dokładności tych informacji. W związku z tym informacje zawarte w tym raporcie są prezentowane w oryginalnej postaci, bez żadnych gwarancji. Rating nadany przez Fitch jest opinią o wiarygodności kredytowej papieru wartościowego. Rating nie odzwierciedla ryzyka poniesienia strat na skutek innych ryzyk niż ryzyko kredytowe chyba, że ryzyka takie zostały dokładnie przedstawione. Fitch nie jest zaangażowany w oferowanie lub sprzedaż jakichkolwiek papierów wartościowych. Raport prezentujący rating nadany przez Fitch nie jest prospektem ani nie zastępuje informacji zebranych, sprawdzonych i przedstawianych inwestorom przez emitenta i jego agenta w związku ze sprzedażą papierów dłużnych. Ratingi mogą być zmienione, zawieszono lub wycofane w każdej chwili z różnych powodów i jest to suwerenna decyzja Fitch'a. Fitch nie oferuje żadnego doradztwa inwestycyjnego. Ratingi nie stanowią rekomendacji kupna, sprzedaży lub trzymania jakichkolwiek papierów wartościowych. Ratingi nie komentują poprawności cen rynkowych, przydatności jakiegokolwiek papieru wartościowego dla danego inwestora, charakterystyki zwolnień podatkowych lub zobowiązań podatkowych związanych z płatnościami z danym papierem wartościowym. Fitch otrzymuje wynagrodzenie od emitentów, ubezpieczycieli, gwarantów, innych instytucji oraz organizatorów za usługi ratingowe. Opłaty te zazwyczaj zamykają się w przedziale od 1.000 USD do 750.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach) za emisję. W niektórych wypadkach Fitch ocenia wszystkie lub dużą część emisji danego emitenta, lub ubezpieczonych lub gwarantowanych przez danego ubezpieczyciela lub gwaranta, w ramach jednej opłaty rocznej. Taka opłata kształtuje się w przedziale od 10.000 USD do 1.500.000 USD (lub równowartość tej kwoty w innych walutach). Nadanie, publikacja i dystrybucja ratingu przez Fitch nie stanowi zgody Fitch'a do używania jego nazwy w roli eksperta w związku z jakąkolwiek rejestracją w ramach przepisów o publicznym obrocie papierów wartościowych w USA, ustawy „Financial Services and Markets Act” z 2000 roku w Wielkiej Brytanii lub podobnych praw i regulacji w każdym innym państwie.

Z powodu relatywnej efektywności elektronicznej publikacji i dystrybucji, analizy Fitch mogą być dostępne dla prenumeratorów tych wersji do 3 dni wcześniej niż dla prenumeratorów wersji drukowanej.